

Módszertani megjegyzések, fogalmak, definíciók

Az egészségbiztosítás pénzbeli ellátásairól a **kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. tv. (továbbiakban: Ebtv.) és a végrehajtásáról rendelkező 217/1997. (XII. 1.) Korm. rendelet** rendelkezik.

Táppénz

Adatforrás: - OSAP (Országos Statisztikai Adatgyűjtési Program) 1514. sz. „Egészségbiztosítási Statisztikai Jelentés” I. lapja a rendszeres adatszolgáltatás a társadalombiztosítási kifizetőhelyekről;
- a Fővárosi és Megyei Kormányhivatalok Egészségbiztosítási Pénztári Szakigazgatási Szerveinek adatgyűjtése.

A területi besorolás az illetékes kormányhivatalok egészségbiztosítási pénztári szakigazgatási szerveihez tartozás szerint történt.

A táppénzes adatok nem tartalmazzák a fegyveres erők, rendvédelmi szervek, valamint a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok hivatásos állományú munkavállalóinak statisztikai adatait.

Táppénz: keresőképtelenség esetén, a kieső keresetet részben pótló, biztosítási jogviszonyhoz kötött egészségbiztosítási ellátás.

Táppénzre jogosult [Ebtv. 43. § (1) bekezdés] az, aki a biztosítás fennállása alatt vagy annak megszűnését követő első, második vagy harmadik napon keresőképtelenné válik és az 1997. évi LXXX. tv-ben (továbbiakban: Tbj.) meghatározott mértékű pénzbeli egészségbiztosítási járulék fizetésére kötelezett.

Biztosítási jogviszony megszűnése utáni táppénz (passzív jogú táppénz): a biztosítási jogviszony megszűnését követő időtartamra folyósított táppénz, amely lehet

- aktívról passzívra váltó: ez esetben a keresőképtelenség a biztosítás fennállása alatt kezdődött és a táppénz folyósítása a biztosítási jogviszony megszűnését követően is folytatódik;
- passzív jogon kezdődő: ez esetben a biztosítási jogviszony megszűnését követő első, második, vagy harmadik napon kezdődő keresőképtelenség idejére jár a táppénz.

A biztosítási jogviszony megszűnését követően igénybe vett táppénznél a táppénzes időtartam 2004. április 1-jétől legfeljebb 90 nap, 2007. április 1-jétől 45 nap, 2009. augusztus 1-jétől 30 nap, melyet az egészségbiztosítási szerv legfeljebb 30 nappal méltányosságból meghosszabbíthat. **2011. VII.1-től passzív jogon csak baleseti táppénz jár.** A passzív jogon folyósított baleseti táppénz időtartama egy év, amelyet az Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal további egy évvel meghosszabbíthat.

Baleseti táppénz: annak a biztosítottnak (Tbj. 5. § szerint), vagy baleseti ellátásra jogosultnak (Tbj. 15. § szerint) jár, aki a biztosítás fennállása alatt vagy a biztosítás megszűnését követő legkésőbb harmadik napon üzemi baleset következtében keresőképtelenné válik. A baleseti táppénz – az előzetes biztosítási időre és táppénzfolyósításra tekintet nélkül – egy éven keresztül jár azzal, hogy a baleseti táppénz folyósítása legfeljebb egy évvel meghosszabbítható. Nem jogosult baleseti táppénzre az, aki ugyanazon üzemi balesetből eredően baleseti rokkantsági nyugdíjban, vagy baleseti járadékban részesül.

Üzemi baleset: az Ebtv. 52. § értelmében az a baleset, amely a biztosítottat a foglalkozása körében végzett munka közben vagy azzal összefüggésben, illetőleg munkába vagy onnan lakására (szállására) menet közben éri. Üzemi baleset az is, amely a biztosítottat közcélú munka végzése vagy egyes társadalombiztosítási ellátások igénybevétele során éri. A társadalombiztosítási ellátás igénybevétele során bekövetkezett balesetek közül üzeminek az számít, amely a biztosítottat keresőképtelenségének vagy rokkantságának, továbbá az egészségkárosodás mértékének, rehabilitálhatóságának az elbírálása céljából elrendelt, illetőleg a keresőképessé váláshoz szükséges egyéb vizsgálaton vagy kezelésen történt megjelenésével összefüggésben érte.

Az a személy, aki a közcélú, illetőleg közérdekű munka végzése során vagy azzal összefüggésben balesetet szenvedett el, csak baleseti egészségügyi szolgáltatásra jogosult (baleseti táppénzre nem).

Foglalkozási betegség: az a betegség, amely a biztosított foglalkozásának a különös veszélye folytán keletkezett.

Kiegészítő tevékenységet folytató minősülő egyéni vállalkozó és társas vállalkozó, valamint a foglalkoztatott nyugdíjas üzemi baleset esetén baleseti egészségügyi szolgáltatásra és baleseti táppénzre is jogosult.

Befejeződött (lezárult) táppénzes esetek: a 2011-ben befejezett, lezárt táppénzes esetek adatait tartalmazó személyre szóló adatgyűjtés. A táppénzes napok száma egy-egy táppénzes eset teljes időtartamára vonatkozik, függetlenül attól, hogy az adott eset a tárgyévben vagy korábban kezdődött (IV. fejezet 1. alfejezet 1.3.1. – 1.3.5. táblázatok).

A táppénz jellegének kódjait a keresőképtelenség és keresőképesség orvosi elbírálásáról és annak ellenőrzéséről szóló 102/1995. (VIII. 25.) Korm. rendelet 2. sz. melléklete tartalmazza.

A veszélyeztetett terhesek adatai az egyéb keresőképtelenségi esetek adatai között szerepelnek.

Munkáltatói táppénz-hozzájárulás: 1996. január 1-jétől a foglalkoztató a biztosított (Tbj. 5. § szerint) betegsége miatti keresőképtelensége, valamint a kórházi (klinikai) ápolása időtartamára folyósított táppénz egyharmadát hozzájárulás címén fizeti meg [Tbj. 19. § (5) bekezdés].

Nincs munkáltatói táppénz-hozzájárulás baleseti, gyermekápolási, a biztosítás megszűnése után folyósított, valamint a közegészségügyi okból foglalkozástól eltiltás vagy hatósági elkülönítés miatti táppénz esetén.

Táppénzes mutatók:

$$\text{Táppénzesek napi átlagos száma} = \frac{\text{a tárgydőszakra vonatkozó táppénzes napok}}{\text{targydőszak naptári napjainak a száma}}$$

$$\text{Táppénzesek aránya, \%} = \frac{\text{targydőszakban táppénzesek napi átlagos száma}}{\text{targydőszakban táppénzre jogosultak száma}} \times 100$$